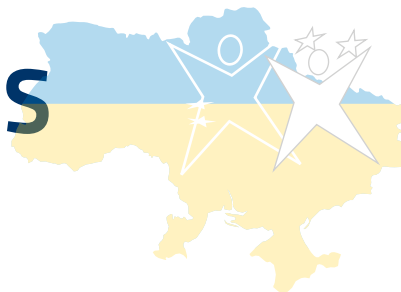

UKRAINLASED EESTIS 2022. AASTAL

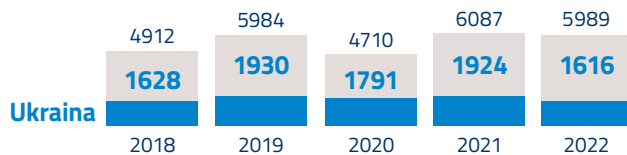
Ukraina kodanike tähtajalised ja pikaajalised elamisload

Statistikaameti andmetel elas 1. jaanuari 2023. a seisuga Eestis 1 357 739 inimest, mis on 2% ehk 25 943 võrra suurem arv kui aasta tagasi. Seadusliku rände alusel saabus Eestisse 42 022 inimest ning lahkus 10 422. Riiki saabunutest 75% olid Ukraina kodanikud. Esmakordselt sel sajandil ületas naiste osakaal sisserändajatest meeste osakaalu.

Kui varasematel aastatel moodustasid Ukraina kodanikud kehtivatest tähtajalistest elamislubadest keskmiselt 28%, siis seoses Venemaa agressiooniga Ukrainas ja Euroopa Nõukogu otsusega kohaldada Ukraina sõjapõgenike suhtes ajutist kaitset, on **Ukraina kodanike osakaal 2022. aastal kasvanud enam kui viis korda ning moodustab kehtivate tähtajaliste elamislubade koguarvust 64%** (Joonis 2).

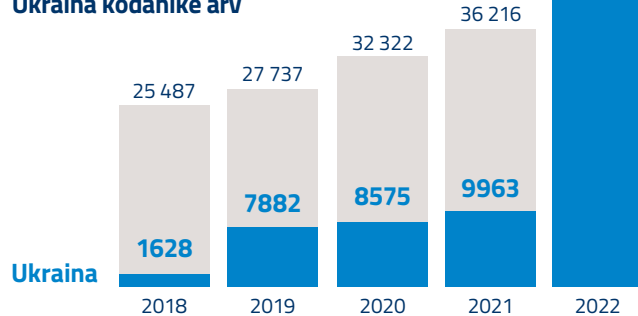
Varasematel aastatel väljastati Ukraina kodanikele tähtajalisi elamislube enam töötamiseks või elama asumiseks abikaasa juurde, 2022. aastal aga ajutise kaitse alusel. Pikaajaliste elamislubade hulk on veidi kasvanud, kuid keskmiselt moodustavad Ukraina kodanikud 3% kõikidest pikaajalise elamisloa saajatest (Joonis 3).

Joonis 1. Esmakordsed tähtajalised elamisload, v.a ajutise kaitse alusel

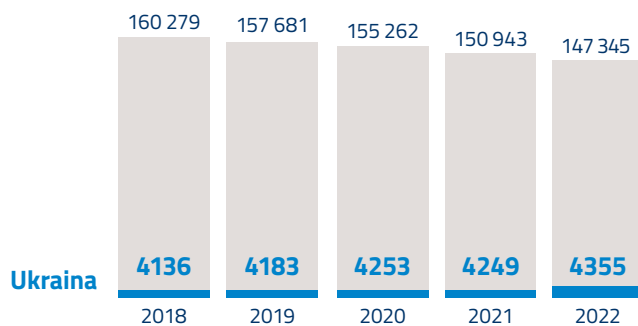
Allikas: PPA

Joonis 2. Kehtiva tähtajalise elamisloaga Ukraina kodanike arv

Allikas: PPA

Joonis 3. Kehtiva pikaajalise elamisloaga Ukraina kodanike arv

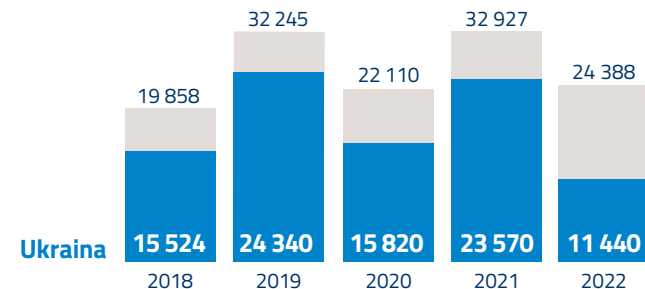
Allikas: PPA

LÜHIAJALINE TÖÖTAMINE

Kui viimastel aastatel moodustasid Ukraina kodanike lühiajalise töötamise registreerimised lõviosa ehk 74% registreerimiste koguarvust, siis 2022. aastal on sõja mõjud selgelt tuntavad – Ukraina kodanikud moodustavad kõikidest lühiajalise töötamise registreerimisest alla poole ehk 49%. Tööandja põhitegevusalade lõikes on esiviisik

jäänud aga samaks. Kõige enam asutakse tööle ehituse, töötleva tööstuse, põllumajanduse, veonduse ja laonduse ning muude teenindavate tegevuste valdkonda.

Joonis 4. Ukraina kodanike lühiajalise töötamise registreerimised

Allikas: PPA

RAHVUSVAHELINE KAITSE JA AJUTINE KAITSE

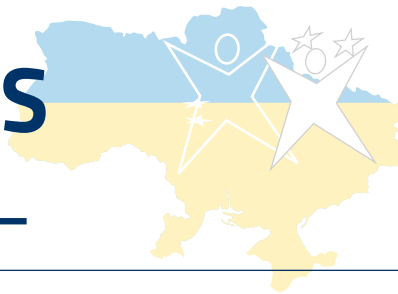
Pärast Venemaa agressiooni algust Ukrainas 24. veebruaril 2022. aastal, otsustas Euroopa Nõukogu esmakordselt aktiveerida ajutise kaitse direktiivi (2001/55/EÜ) ning pakkuda seeläbi koduriigist lahkuma sunnitud sõjapõgenikele tuge, võimaldades lisaks elamisloale ka ligipääsu tööturule, haridusele ja sotsiaalkaitsele. Eesti kinnitas Ukraina sõjapõgenikele ajutise kaitse andmise 8. märtsil 2022 Vabariigi Valitsuse korraldusega „Ajutise kaitse kohaldamine“.

Joonis 5. Ukrainlased, kellele on antud Eestis elamisluba kaitsevajaduse alusel aastatel 2015-2022

*2020. ja 2021. a Ukraina kodanikele täiendava kaitse ega pagulase staatust ei antud. Allikas: PPA

UKRAINLASED EESTIS JA EL-s 2022. AASTAL

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kaasrahastanud Euroopa Liit

HARIDUSTEE JÄTKAMINE JA TÖÖHÕIVE

Eestis on haridusteed jätkanud 8463 Ukraina õpilast:

- alushariduses 2065 (24%),
- põhihariduses 5511 (65%),
- gümnaasiumis 406 (5%),
- kutsehariduses 481 (6%).

Neist eesti keelse õppekeelega hariduses 5338 (63,1%), eesti keelekümbelse klassis 1104 (13%), venekeelses õppes 1987 (23,5%) ning inglise keelses 34 (0,4%).

(seisuga 13.02.23, allikas: EHIS).

Tööga on hõivatud 10 514 ajutise kaitse saajat.

Peamiselt on asunud tööle:

- töötlev tööstus 2664 (25%),
- haldus- ja abitegevused 1617 (15%),
- hulgi- ja jaekaubandus 1483 (14%),
- majutus ja toitlustus 1271 (12%),
- ehitus 823 (8%),
- muu 2656 (26%).

(seisuga 19.02.23, allikas: Statistikaamet).

AJUTISE KAITSE SAAJATE ARV EUROOPA LIIDUS

2022. aastal anti Euroopa Liidus ajutine kaitse hinnanguliselt 3 826 620 Ukraina sõjapõgenikule.

Kõige enam on Ukraina sõjapõgenikud asunud elama Saksamaale (25,3%), Poola (25,1%) ja Tšehhi Vabariiki (11,3%). Sõjapõgenike suhtarv 1000 elaniku kohta oli suurim Iirimaa (0,9), Eestis (0,9) ja Poolas (0,8).

Eestis ajutise kaitse saanud Ukraina sõjapõgenikest moodustavad naised ligi poole (48%), alaealised pea kolmandiku (34%) ning mehed 18%.

Joonis 6. Eesti olulisemad poliitilised otsused alates sõja algusest Ukrainas

Joonis 7. Hinnanguline ajutise kaitse saajate arv Euroopa Liidu liikmesriikides ning Norras, Šveitsis ja Liechtensteinis 2022. aastal

Allikas: Eurostat

DE	967 715	CH	72 035	NO	33 540
PL	961 340	IE	70 495	DK	32 155
CZ	432 415	FR	68 430	HU	28 905
ES	160 995	LT	65 425	EL	21 530
BG	147 385	BE	65 210	HR	18 970
IT	145 800	PT	55 920	CY	12 610
NL	109 640	SE	46 296	SI	7675
RO	100 955	FI	45 215	LU	4655
SK	95 550	EE	38 385	MT	1515
AT	87 570	LV	35 865	LI	385